

Zarządzenie nr 8/2017
Dziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych
z dnia 24 kwietnia 2017 roku
w sprawie projektowania i uruchamiania nowych kierunków studiów,
specjalności oraz zmian w programach kształcenia

Na podstawie art. 68 ust. 1 pkt. 2 i 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) oraz na podstawie Uchwały Nr 149/2016 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 21 grudnia 2016 r. i Zarządzenia Nr 31/2017 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 marca 2017 r. ustala się na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych (dalej: WNHP) następujące etapy prac nad powołaniem nowych kierunków/specjalności oraz wprowadzaniem zmian w realizowanych programach kształcenia.

Efekty kształcenia dla nowych kierunków studiów/specjalności powinny odnosić się do Polskiej Ramy Kwalifikacji określonej ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010) i być określone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji, typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4: poziomy 6 - 8 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1594), prowadzonych w języku polskim i języku obcym oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. poz. 1596).

§ 1

Nowe kierunki studiów/specjalności - zasady ogólne

1. W celu przygotowania programu kształcenia dla nowego kierunku studiów lub specjalności kierownik jednostki wydziałowej (instytutu lub katedry), w której ma być prowadzony nowy kierunek studiów/specjalność, może przekazać zadanie zespołowi ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze.

2. W celu przygotowania programu kształcenia dla nowego kierunku studiów/specjalności kierownik jednostki może podjąć decyzję o powołaniu zespołu opracowującego koncepcję i stosowne dokumenty. W skład zespołu powinni wchodzić:

- nauczyciele akademicy zaliczani do minimum kadrowego kierunku,
- przedstawiciele samorządu studenckiego/samorządu doktoranckiego.

W proces projektowania programów kształcenia mogą być włączeni:

- interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni,
- inne osoby, np. eksperci za uprzednią zgodą kierownika jednostki.

3. W przypadku opracowywania programu nowego kierunku studiów/specjalności przez zespół przewidziany w § 1, ust. 2 lub zespół ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze, przygotowana dokumentacja jest kierowana do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w celu dalszego procedowania (zob. § 2, ust. 3-7).

4. W celu przygotowania dla nowego kierunku studiów/specjalności programu kształcenia, kierownik jednostki wydziałowej (instytutu lub katedry), w której ma być prowadzony nowy kierunek studiów, ustala harmonogram prac z zespołem ds. jakości

kształcenia i zespołem ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze lub z zespołem określonym w § 1 ust. 2.

5. W przypadku przygotowywania nowego kierunku studiów wydziałowych Dziekan powołuje zespół przewidziany w § 1, ust. 2.

6. Dokumentacja opracowana przez zespół jakości i oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze jest konsultowana przez zespoły wydziałowe (jakości kształcenia i oceny jakości kształcenia).

7. Zespół w instytucie/katedrze odpowiedzialny za przygotowanie dokumentacji nowego kierunku lub specjalności ustosunkowuje się do uwag przekazanych przez zespoły wydziałowe, a następnie przedkłada poprawiony/uzupełniony projekt kierownikowi jednostki wydziałowej.

8. Kierownik jednostki wydziałowej przedstawia projekt Radzie Instytutu lub Katedry, która podejmuje decyzję o skierowaniu go do Rady Wydziału w celu zatwierdzenia.

9. Kierownik jednostki po uzyskaniu rekomendacji rady swojej jednostki przedkłada projekt do zatwierdzenia Radzie Wydziału, wskazując na sposób uwzględnienia zaleceń zespołów jakości i oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze i/lub na Wydziale.

10. Projekt - po uwzględnieniu uwag zespołów wydziałowych - referuje Radzie Wydziału przewodniczący zespołu przygotowującego program.

11. Do dalszych etapów stosuje się zapisy § 4 oraz § 5, ust. 4.

12. Zgodność sporządzonego programu kształcenia z właściwymi wymogami (warunkami) stwierdza się przez złożenie na dokumentach czytelnych własnoręcznych podpisów (opatrzonej datą) przez wszystkich członków zespołu (komisji) w instytucie/katedrze, które opracowały program i które opiniowały program (zespoły wydziałowe).

13. Program kształcenia dla nowego kierunku studiów/specjalności rada instytutu/katedry przyjmuje najpóźniej do końca stycznia roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki realizacji programu kształcenia.

§ 2

Nowe kierunki studiów – zadania zespołów

1. Wymagane dokumenty przygotowywane w ramach prac nad nowym kierunkiem studiów są dostępne w Zarządzeniu Nr 31/2017 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad projektowania, przyjmowania i uruchamiania programów kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim:

- Załącznik Nr 1 *Ogólny opis programu kształcenia - kierunku studiów,*
- Załącznik Nr 2 *Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów,*
- Załącznik Nr 3 *Pokrycie efektów kształcenia określonych w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji przez efekty kierunkowe,*
- Załącznik Nr 4 *Matryca efektów kształcenia, form ich realizacji oraz metod weryfikacji,*
- uchwała Rady Wydziału w sprawie przyjęcia programu kształcenia,

- plan studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej ze wskazaniem wymagań etapowych, liczby punktów ECTS przewidzianej dla każdego etapu studiów, sposobów realizacji modułów zajęć (zajęcia lub grupy zajęć), z zaznaczeniem modułów zajęć podlegających wyborowi przez studenta,
  - wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia.
2. Komplet dokumentacji wraz z uchwałą rady instytutu/katedry zatwierdzającą program nowego kierunku studiów jest kierowany – za pośrednictwem Kierownika Dziekanatu WNHP - do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.
  3. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia analizuje dokumentację nowego kierunku studiów - w tym opisy przedmiotów/modułów kształcenia (sylabusy) - pod względem merytorycznym i formalnym, opiniuje program i kieruje do Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia.
  4. Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia określa zgodność zakładanych treści oraz form kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia z profilem absolwenta określonym w dokumentacji.
  5. Uwagi i propozycje zmian sformułowane przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia są przekazywane do zespołu w instytucie/katedrze, który opracował program.
  6. Kierownik jednostki po uzyskaniu rekomendacji rady swojej jednostki przedkłada projekt do zatwierdzenia Radzie Wydziału, wskazując na sposób uwzględnienia zaleceń zespołu ds. jakości i oceny jakości kształcenia na Wydziale.
  7. Zatwierdzony przez Radę Wydziału projekt nowego kierunku studiów jest kierowany przez Kierownika Dziekanatu WNHP do Działu Nauczania UW.

§ 3

Nowe specjalności – zadania zespołów

1. Jeśli program kształcenia w zakresie nowej specjalności w obrębie już istniejącego kierunku przygotowuje zespół wskazany w § 1, ust. 2, po ich przygotowaniu kieruje on dokumentację w celu konsultacji do zespołu ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze.
2. Dokumentacja obejmuje (Zarządzenie Nr 31/2017 Rektora UW):
  - Załącznik Nr 1 *Ogólny opis programu kształcenia,*
  - Załącznik Nr 2 *Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów,*
  - Załącznik Nr 4 *Matryca efektów kształcenia, form ich realizacji oraz metod weryfikacji,*
  - uchwałę rady instytutu/katedry w sprawie przyjęcia programu kształcenia.

3. Po sprawdzeniu dokumentacji nowej specjalności przewodniczący zespołu ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze przekazuje ją zespołowi ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze.

4. Zespół ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze dokonuje analizy formalnej i merytorycznej przedłożonej dokumentacji i wraz z uwagami obu zespołów w instytucie/katedrze zwraca go zespołowi przygotowującemu dokumentację w celu ich uwzględnienia.

5. W przypadku opracowywania programu nowej specjalności przez zespół przewidziany w § 1, ust. 2 lub zespół ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze, przygotowana dokumentacja jest kierowana do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w celu dalszego procedowania (zob. § 2, ust. 3-7).

§ 4

Programy nowego kierunku studiów/specjalności w Senackiej Komisji Nauczania

1. Zaakceptowany przez Radę WNHP program nowego kierunku studiów/specjalności jest kierowany do Senackiej Komisji Nauczania UW. Dokumentacja kierunku jest przekazywana do Prodziekana ds. dydaktycznych i socjalnych, który przedstawia sprawę Wydziału w Senackiej Komisji Nauczania. Przekazanie dokumentacji do Działu Nauczania jest zadaniem Kierownika Dziekanatu.

2. Program nowego kierunku studiów/specjalności wraz z uzasadnieniem oraz określeniem zasad rekrutacji, limitu przyjęć, w Senackiej Komisji Nauczania przedstawia Prodziekan ds. dydaktycznych i socjalnych, który może prosić autorów nowego programu o zaprezentowanie go na posiedzeniu komisji.

3. Rekomendacja dla Senatu UW w sprawie uruchomienia nowego kierunku studiów/specjalności jest głosowana w Senackiej Komisji Nauczania.

4. Po uzyskaniu akceptacji Senackiej Komisji Nauczania, program studiów trafia na posiedzenie Senatu, który w głosowaniu decyduje o uruchomieniu studiów i wydaje stosowną uchwałę. Po uzyskaniu akceptacji Senackiej Komisji Nauczania, wniosek w sprawie utworzenia nowej specjalności kierowany jest do Rektora celem wydania zarządzenia powołującego specjalność na określonym kierunku, poziomie i formie studiów.

5. Instytut/Katedra (także WNHP i Uniwersytet Wrocławski) zamieszcza na swoich stronach internetowych informację o nowym kierunku studiów/specjalności.

§ 5

Analiza i ocena programów kształcenia

1. Programy kształcenia podlegają - w toku ich realizacji oraz po zakończeniu każdego kolejnego etapu kształcenia (semestru/roku) - ocenie (ewaluacji) - Zarządzenie Nr 75/2016 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie prowadzenia i raportowania wybranych działań projakościowych prowadzonych na Wydziale, § 3.1. i § 4.1, w tym również w zakresie efektów kształcenia (Zarządzenie Nr

58/2016 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Weryfikacji Zakładanych Efektów Kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim) oraz Zarządzenie nr 9/2016 Dziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 października 2016 roku w sprawie ustanowienia: Systemu Weryfikacji Efektów Kształcenia.

2. Oceny programów kształcenia dokonuje zespół ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze, a wyniki ewaluacji są przekazywane do Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia. Oceny programu kształcenia na kierunku wydziałowym dokonuje Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia.

3. Na WNHP (zgodnie z procedurą internetowej ewaluacji zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów i doktorantów), ocenie podlegają wszystkie zajęcia; ewaluacja jest przeprowadzana po każdym cyklu zajęć (semestr lub rok).

4. Wyniki oceny programów kształcenia, w tym wynikające z analizy wyników oceny wnioski (zalecenia, rekomendacje, etc.) sformułowane przez Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia, są przedkładane dyrektorom instytutów i kierownikowi katedry, w celu wykorzystania do doskonalenia programów kształcenia.

5. Zasady ewaluacji zajęć na kierunkach studiów WNHP określa Zarządzenie Nr 75/2016 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 1 lipca 2016 r., § 3 ust. 1 i 2, § 4 ust. 1.

6. Wyniki ocen (ewaluacji) pochodzące z ankiet studentów oraz weryfikacja założonych efektów kształcenia może być podstawą do wprowadzania zmian w realizowanych programach kształcenia.

§ 6

Wprowadzanie nowych treści kształcenia na kierunkach studiów/specjalnościach

1. Wprowadzanie nowych treści kształcenia na kierunkach studiów/specjalnościach, w celu doskonalenia programów kształcenia powołanych Uchwałą Senatu UWr lub Zarządzeniem Rektora (czyli modyfikacja programu), może nastąpić po zakończeniu każdego etapu kształcenia. Podstawą zmian jest wniosek jednostki dydaktycznej, zespołu ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze lub na Wydziale, sformułowany po przeanalizowaniu wyników ewaluacji zajęć i hospitacji oraz – jeżeli to zasadne - po uwzględnieniu opinii interesariuszy i/lub ekspertów zewnętrznych. Wniosek w powyższej sprawie – po przejściu wszystkich etapów procedury - jest kierowany do Rady Wydziału.

2. Terminy zgłaszania zmian w programach kształcenia ustala się na 31 marca i 30 października, odpowiednio dla semestru zimowego i letniego. Zmiany będą obowiązywać od kolejnego cyklu kształcenia.

3. W celu zaproponowania zmian w programie kształcenia może być powołany zespół, w skład którego wchodzi specjaliści z danej dziedziny wiedzy oraz przedstawiciele samorządu studentów/doktorantów, interesariuszy zewnętrznych i/lub ekspertów zewnętrznych.

4. Prawo do zgłaszania propozycji zmian w aktualnych programach studiów polegających min. na wprowadzaniu nowych przedmiotów, form zajęć, treści

programowych, zmianie liczby godzin, liczby punktów ECTS, nazw przedmiotów, zmianie sposobu zaliczania przedmiotu, przesunięciach w planach studiów, mają także: Dziekan, pracownicy naukowo-dydaktyczni jednostki prowadzącej kierunek oraz przedstawiciele samorządu studenckiego/samorządu doktoranckiego.

5. Wprowadzanie nowych treści kształcenia do programów studiów/specjalności następuje w porozumieniu z dyrektorem/kierownikiem ds. dydaktycznych danego kierunku studiów/specjalności.

6. Propozycje zmian w formie pisemnej składane są u dyrektora/kierownika instytutu/katedry, który przekazuje je zespołowi ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze. W tym celu wykorzystuje się formularz: Wniosek Instytutu/Katedry do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dotyczący zmian w realizowanych planach i programach kształcenia (Załącznik nr 2 Karta zmian/modyfikacji w procesie dydaktycznym w Zarządzeniu nr 9/2016 Dziekana WNHP z dnia 30 października 2016 r. w sprawie ustanowienia *Systemu Weryfikacji Efektów Kształcenia*).

7. Sprawdzony pod względem formalnym i merytorycznym projekt zmian jest przekazywany zespołowi ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze. Zespoły - po zapoznaniu się z projektem zmian - wydają w formie pisemnej opinię. Pozytywnie zaopiniowany projekt zmian programowych jest przedkładany Radzie Wydziału, która podejmuje decyzje w przedmiotowej sprawie. Stanowisko zespołu ds. jakości kształcenia i zespołu ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze wymaga pozytywnej opinii Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia.

8. Projekt zmian w programie kształcenia Rada Wydziału może przyjąć, odrzucić w całości lub skierować do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w celu uzupełnienia lub dokonania zmian w projekcie.

9. W ramach posiadanego uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, w celu doskonalenia programu kształcenia, w jednostkach dydaktycznych - po uzyskaniu akceptacji Rady Wydziału - mogą być dokonywane zmiany:

- zajęć dydaktycznych, za które student może uzyskać łącznie do 50% punktów ECTS, określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia,
- łącznie do 30% ogólnej liczby zakładanych efektów kształcenia określonych przez senat uczelni aktualnych na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia,
- w dobrze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów Dz. U. z 2016 r. Poz. 1596, § 6, ust. 3, p. 1-2); zmiany te są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia (§ 6, ust. 6, p. 1).

Pozostałe zmiany w programach kształcenia, obejmujące kierunkowe efekty kształcenia i sylwetkę absolwenta, wymagają opinii Senackiej Komisji Nauczania oraz Uchwały Senatu lub Zarządzenia Rektora (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów Dz. U. z 2016 r. Poz. 1596, § 6, ust. 4).

10. Instytut/katedra może dokonywać zmian w programie kształcenia:

- w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, a także form i metod prowadzenia zajęć,
- koniecznych do: usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną i/lub dostosowania programu kształcenia do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów Dz. U. z 2016 r. Poz. 1596, § 6, ust. 5, p. 1 - 2); zmiany te mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia (§ 6, ust. 5, p. 2).

Zmiany w programach kształcenia wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są zatwierdzane przez Radę Wydziału i ogłaszane co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

§ 7

Zasady opracowywania sylabusów i wprowadzanie zmian w sylabusach

1. Sylabusy, czyli informatory zawierające treści programowe danego przedmiotu, literaturę, cele i efekty kształcenia, wymagania wstępne, kryteria oceny, liczbę punktów ECTS, są opracowywane dla każdego przedmiotu obligatoryjnego i fakultatywnego, który znalazł się w ofercie kształcenia.
2. Sylabus opracowuje nauczyciel akademicki, który jest odpowiedzialny za realizację danego przedmiotu; sylabus może opracować także zespół nauczycieli akademickich. Autorami sylabusów są specjaliści o uznanym dorobku naukowym, czasem także praktycznym, w danej dyscyplinie.
3. Dokumentami powiązаныmi z procedurą opracowywania i aktualizacji sylabusów są: plany studiów, kierunkowe efekty kształcenia, tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji, tabela efektów kształcenia w odniesieniu do form realizacji przedmiotów/modułów kształcenia oraz matryca efektów kształcenia.
4. Za opracowanie i realizację sylabusów odpowiedzialne są zespoły ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze oraz zespoły ds. oceny jakości kształcenia w instytucie/katedrze.
5. Sylabus, będący opisem danego przedmiotu/modułu kształcenia, przygotowuje się zgodnie ze wzorem obowiązującym w Uniwersytecie Wrocławskim.
6. Propozycję sylabusa autor przekazuje osobie, która zleciła jego opracowanie (dyrektor ds. dydaktycznych, kierownik zakładu).
7. Sylabus podlega akceptacji zespołu ds. jakości kształcenia w instytucie/katedrze oraz na Wydziale.
8. Wydziałowy/institutowy oraz pracujący w katedrze zespół ds. jakości kształcenia dokonuje formalnej i merytorycznej oceny biorąc w szczególności pod uwagę zgodność zakładanych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia, dobór materiału,

ocenę możliwości osiągnięcia zakładanych efektów i prawidłowość przypisania przedmiotowi/modułowi liczby punktów ECTS.

9. Zaakceptowany przez Zespół Wydziałowy/institutowy sylabus jest dostępny na stronie internetowej instytutu/katedry lub w USOS.

10. Sylabus podlega korekcie, gdy:

- zaistniała konieczność dokonania zmian treści programowych lub sposobu weryfikacji osiągnięć studenta,
- wydziałowy/institutowy zespół ds. oceny jakości kształcenia w procesie ewaluacji zajęć stwierdził nieprawidłową ocenę nakładu pracy studenta,
- nastąpiła zmiana prowadzącego przedmiot,
- nastąpiła zmiana ulokowania przedmiotu w programie studiów lub jego status,
- zmieniono formę realizacji przedmiotu/modułu kształcenia.

11. Korekty dokonuje autor sylabusa lub inna osoba wskazana przez Dziekana lub zastępcę dyrektora/kierownika ds. dydaktycznych.

12. Korekta sylabusa, której konsekwencją jest konieczność zmian matrycy efektów kształcenia, wymaga akceptacji Rady Wydziału. W pozostałych przypadkach zmianę sylabusa akceptuje instytutowy/wydziałowy zespół ds. jakości kształcenia.

13. Zmieniony sylabus obowiązuje od najbliższego okresu realizacji przedmiotu/modułu kształcenia, którego dotyczy.

14. Obowiązkiem dyrektorów/kierowników ds. dydaktycznych jest zadbanie o aktualizację sylabusów i dostępność dla studentów przed rozpoczęciem nowego semestru.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Prodzikanowi ds. dydaktycznych oraz kierownikom jednostek wydziałowych i ich zastępcom odpowiedzialnym za sprawy dydaktyczne.

Dziekan
Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Uniwersytet Wrocławski

prof. dr hab. Przemysław Wiszewski